

TRAGOVIMA NOVOSADSKE RACIJE

Edukativni obilazak

Marija Vasić

NEVATIM

Young Social Entrepreneurship in Germany

ORGANIZACIJA HAVER SRBIJA

Haver Srbija je neprofitna, obrazovna organizacija građanskog društva, koja u saradnji sa partnerima i partnerkama, neprofitnim organizacijama i institucijama, kroz neformalno obrazovanje i aktivizam utiče na smanjenje predrasuda i disrkininacije u društvu, promoviše društveni aktivizam i osnažuje manjine i marginalizovane grupe. Organizacija teži ka izgradnji i jačanju demokratskih principa delovanja i ka promovisanju aktivnog i odgovornog društva. Haver Srbija ostvaruje svoju misiju i ciljeve kreiranjem i realizacijom edukativnih radionica, organizovanjem otvorenih diskusija, predavanja, seminara, izložbi, filmskog festivala i edukativnih treninga.

Promene u društvu ka kojima težimo zahtevaju vreme i dugotrajnu posvećenost i istrajnost. Stoga, organizacija nastavlja da osmišljava i inicira nove programe.

Više o organizaciji Haver Srbija: www.haver.rs ili na FB, IG, LI, YT: Haver Srbija.

PROJEKAT KORACI PROŠLOSTI, SADAŠNJOSTI, BUDUĆNOSTI

Projekat "Koraci prošlosti, sadašnjosti i budućnosti" ima za cilj očuvanje sećanja i obrazovanje o lokalitetima koji su zaboravljeni, napušteni ili nepoznati većem delu građana i građanki, a od izuzetnog su značaja za jevrejsko nasleđe, Holokaust i šиру javnost.

Glavni deo projekta je osmišljavanje i implementacija besplatnih obrazovnih obilazaka za javnost. Cilj obrazovanih obilazaka je da doprinesu razvijanju kritičke istorijske svesti i premošćavanju predrasuda koje postoji prema kulturi i istoriji Jevreja. Projekat teži rasvetljavanju i prevenciji postojanja današnjeg antisemitizma i diskriminacije.

Ovim projektom, lokaliteti stradanja i nasleđa u Srbiji postaju mesta obrazovanja i učenja, kao i prostori za aktivizam, i time doprinose stvaranju otvorenijeg, inkluzivnijeg i slobodnijeg društva.

EDUKATIVNI OBILAZAK - TRAGOVIMA NOVOSADSKE RACIJE

Lokacija: Jevrejsko groblje

Jevrejsko groblje je treće groblje po redu u Novom Sadu i datira iz 19. veka. Specifičnost ovog groblja je činjenica da postoji više nadgrobnih spomenika nego sahranjenih zbog Holokausta. Poseta porodičnoj grobnici Jaira Lepida (u Novom Sadu su se prezivali Lampel) i razgovor o porodici, njenim članovima i njihvoim sudbinama. Poseta grobu Željka Mrvice.

EDUKATIVNI OBILAZAK - TRAGOVIMA NOVOSADSKE RACIJE

Lokacija: Sinagoga i Jevrejska ulica

Novosadska sinagoga se nalazi u Jevrejskoj ulici i ovo je peta po redu sinagoga koja se nalazi na ovom mestu. Arhitekta je bio Lipot Baunhor. Na spoljašnoj fasadi zgrade se nalaze table o deportaciji novosadskih Jevreja u aprilu 1944. godine. Priča o sudbini sinagoge tokom Holokausta, citati iz Knjige o Blamu, Tišma, priča Ivana Ivanjija koji je na ovom mestu bio interniran, odlomci iz knjige „Pismo na šinama“.

EDUKATIVNI OBILAZAK - TRAGOVIMA NOVOSADSKE RACIJE

Lokacija: Mileticeva ulica

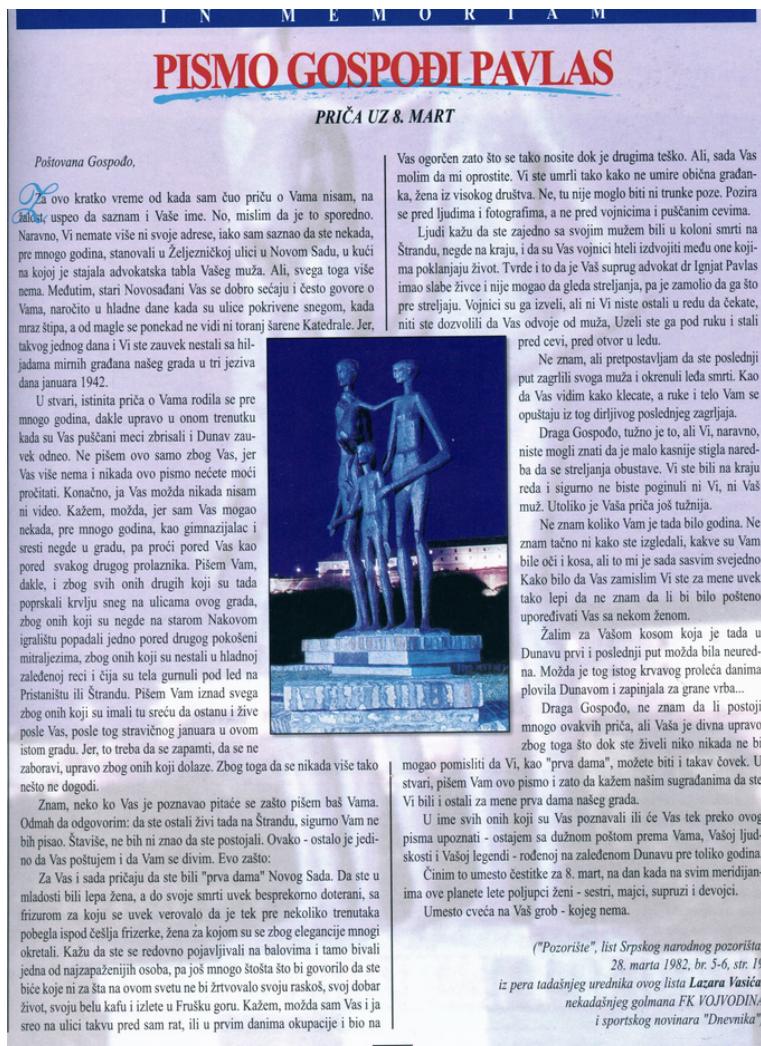
Priča o streljanju 23. i 24. januara – mesto stradanja koje i danas isto izgleda. Razgovor o tome zašto je baš ta ulica cela stradala, ko je i kako preživeo. Priča o dr Mariji Sandleru, najstarijoj novosadskoj jevrejskoj porodici Šosberger.

EDUKATIVNI OBILAZAK - TRAGOVIMA NOVOSADSKE RACIJE

Lokacija: Sokolski dom

Priča o tome šta se dešavalo na ovom mestu tokom Holokausta – tu se nalazio legitimacijski odbor januara 1942. godine. Sa ovog mesta su svi odvođeni na Šstrand. Priča o Ignjatu Pavlasu, po kome je nazvana ulica u kojoj se nalazimo, i njegovoj ženi Mariji Pavlas.

EDUKATIVNI OBILAZAK - TRAGOVIMA NOVOSADSKE RACIJE

Lokacija: Zadužbina Jelene Kon

Priča o Jeleni Kon, dobrotvorki, koja je 1925. godine osnovala humanitarni fond Kora Hleba i Dečije obdanište. Rad humanitarnog fonda Jelene Kon, prevashodno je bio usredstven na brigu o deci bez roditelja, kojima je bio obezbeđen po jedan obrok dnevno, kao i na decu samohranih majki. Ono što je ovaj fond izdvajalo od drugih sličnih humanitarnih organizacija jeste njegova otvorenost za svu decu i majke, bez obzira na versku i etničku pripadnost. Prvobitna namena zgrade, da posluži deci Novog Sada, zadržala se do danas. Jelena Kon ubijena je sa mužem u Novosadskoj raciji, januara 1942. godine.

Jelena Kon (1883-1942)

EDUKATIVNI OBILAZAK - TRAGOVIMA NOVOSADSKE RACIJE

Lokacija: Kej žrtava racije

Priča o tome šta se dešavalo na Keju i zašto je baš na ovom mestu podignut spomenik Žrtvama racije 1972. godine. Table sa imenima izrađene su 1992. godine. Oko 1300 identifikovanih imena Jevreja, Roma i Srba se nalazi na tablama. Rad vajara Jovana Soldatovića, tipski za celu Bačku i Raciju.

